EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.4.2019
COM(2019) 204 final

2019/0099 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Salomonsaarten liittymisestä Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden väliseen väliaikaiseen kumppanuussopimukseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Oheinen ehdotus neuvoston päätökseksi muodostaa oikeudellisen välineen, jolla hyväksytään Euroopan unionin (EU) puolesta Salomonsaarten liittyminen Euroopan unionin ja Tyynenmeren valtioiden väliaikaiseen kumppanuussopimukseen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Neuvosto valtuutti 12. kesäkuuta 2002 komission avaamaan neuvottelut talouskumppanuussopimuksista AKT-maiden kanssa.

EU allekirjoitti 30. heinäkuuta 2009 Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen talouskumppanuussopimuksen. Papua-Uuden-Guinean itsenäinen valtio on soveltanut talouskumppanuussopimusta väliaikaisesti 20. joulukuuta 2009 alkaen, Fidžin tasavalta 28. heinäkuuta 2014 alkaen ja Samoan itsenäinen valtio 31. joulukuuta 2018 alkaen.

Talouskumppanuussopimuksen 80 artiklassa määrätään muiden Tyynenmeren saarten mahdollisuudesta liittyä sopimukseen. Salomonsaaret jätti liittymishakemuksen 4. kesäkuuta 2018 ja antoi samalla markkinoille pääsyä koskevan tarjouksen neuvostolle. Komissio arvioi tarjouksen ja totesi sen olevan hyväksyttävä muutosten jälkeen. Näin ollen se saattoi neuvottelut päätökseen unionin puolesta 23. lokakuuta 2018.

Komissio ilmoitti EU:n jäsenvaltioille suullisesti ja kirjallisesti Salomonsaarten liittymisprosessista neuvoston AKT-työryhmän välityksellä. Asiasta ilmoitettiin myös Euroopan parlamentille sen kansainvälisen kaupan valiokunnan (INTA) välityksellä. Salomonsaarten kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella annettu markkinoille pääsyä koskevan tarjouksen teksti toimitettiin molemmille toimielimille 20. marraskuuta 2018.

Talouskumppanuussopimuksen osapuolten (EU, Papua-Uusi-Guinea, Fidži ja Samoa) on vielä sovittava, mitä teknisiä muutoksia sopimukseen on tarpeellista tehdä liittymisen huomioon ottamiseksi.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Tällä ehdotuksella pannaan täytäntöön Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä tehty kumppanuussopimus (”AKT–EU-kumppanuussopimus” tai ”Cotonoun sopimus”)[1].

Salomonsaarten liittyminen EU:n, Fidžin, Papua-Uuden-Guinean ja Samoan väliseen talouskumppanuussopimukseen[2], joka on epäsymmetrinen ja WTO:n sääntöjä noudattava kauppasopimus, vahvistaa EU:n ja sen kumppanimaiden välisten kauppasuhteiden oikeudellisia puitteita ja helpottaa vastavuoroista kauppaa. Sen myötä Salomonsaaret liittyy myös talouskumppanuussopimuksella perustettuun yhteisten sääntöjen ja toimielinten järjestelmään.

Ennusteiden mukaan Salomonsaaret poistetaan vähiten kehittyneiden maiden (LDC) ryhmästä vuonna 2021. Tämän seurauksena se menettää EU:n myöntämät kaikki paitsi aseet (EBA) -

[1] EUVL L 287, 4.11.2010, s. 3. Sopimus sellaisena kuin se on muutettuna Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005 allekirjoitetulla sopimuksella (EUVL L 209, 11.8.2005, s. 27) ja Ouagadougoussa 22 päivänä kesäkuuta 2010 allekirjoitetulla sopimuksella (EUVL L 287, 4.11.2010, s. 3).

[2] Neuvoston päätös, tehty 13 päivänä heinäkuuta 2009, Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen väliaikaisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 272, 16.10.2009, s. 1).

etuudet kolmen vuoden kuluttua poistamisesta. Kyseisestä päivämäärästä alkaen EU:hun tulevaan Salomonsaarten vientiin sovelletaan yleistä tullietuusjärjestelmää (GSP), josta saatavat etuudet eivät kuitenkaan ole yhtä hyviä kuin EBA-etuudet. Jotta Salomonsaaret pystyisi edelleen tuomaan tuotteita EU:n markkinoille kokonaan ilman tulleja ja kiintiöitä, sen pitäisi liittyä EU:n, Fidžin, Papua-Uuden-Guinean ja Samoan väliseen talouskumppanuussopimukseen.

Asiaan liittyvien Fidžin, Papua-Uuden-Guinean ja Samoan sisäisten menettelyjen päätökseen saattamista odotettaessa on suunniteltu, että EU ja Salomonsaaret soveltavat sopimusta väliaikaisesti sillä edellytyksellä, että ne ilmoittavat toisilleen kirjallisesti tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen sopimuksen 76 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Talouskumppanuussopimuksessa on kestävää kehitystä koskevia määräyksiä (3 artikla), joissa osapuolet vahvistavat, että kestävän kehityksen tavoite on erottamaton osa kyseisen sopimuksen määräyksiä ja että se on yhdenmukainen Cotonoun sopimuksessa määrättyjen yleisten tavoitteiden ja periaatteiden sekä erityisesti köyhyyden vähentämistä ja viime kädessä sen lopullista poistamista koskevan yleisen sitoumuksen kanssa tavalla, joka on yhdenmukainen kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa.

Talouskumppanuussopimus on kehitystä edistävä kauppasopimus, jolla Salomonsaarille annetaan epäsymmetrinen pääsy markkinoille ja jonka nojalla se voi suojata arkaluonteisia aloja markkinoiden vapautumiselta ja samalla soveltaa useita suojatoimia ja alkuvaiheessa olevia toimialoja koskevaa lauseketta. Lisäksi siinä on alkuperäsääntöjä koskevia määräyksiä, joilla helpotetaan vientiä Salomonsaarilta EU:hun. Näillä määräyksillä tuetaan kehityspolitiikan johdonmukaisuuteen liittyvää tavoitetta, ja ne ovat yhdenmukaisia SEUT-sopimuksen 208 artiklan 2 kohdan kanssa.

2. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

- **Oikeusperusta**

Tämän neuvoston päätöksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohta ja 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Yhteinen kauppapolitiikka kuuluu SEUT-sopimuksen 3 artiklan mukaan unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä ehdotus on tarpeen AKT–EU-kumppanuussopimuksessa asetettujen unionin kansainvälisten sitoumusten täyttämiseksi ja erityisesti sellaisten uusien WTO:n sääntöjen mukaisten kaupankäyntijärjestelyjen tekemiseksi, joilla poistetaan asteittain osapuolten välisen kaupan esteet ja vahvistetaan yhteistyötä kaikilla kauppaan liittyvillä aloilla.

- **Toimintatavan valinta**

Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä ehdotuksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Vaikutustenarviointi**

EU:n ja AKT-valtioiden välisiä talouskumppanuussopimuksia koskeva kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi tehtiin vuosina 2003–2007. Euroopan komissio julkaisi kyseisen hankkeen tehtävänmäärityksen kilpailulle avoimessa tarjouspyynnössä vuonna 2002. Tarjouspyynnön perusteella tehtiin elokuussa 2002 viisivuotinen puitesopimus yrityksen PwC France kanssa. Kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin loppuraportin luonnos esitettiin eurooppalaisille sidosryhmille Euroopan komission järjestämässä EU:n kansalaisyhteiskuntien vuoropuhelukokouksessa Brysselissä, Belgiassa 23. maaliskuuta 2007.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Salomonsaarten liittyminen talouskumppanuussopimukseen ei edellytä hyväksyntää REFIT-ohjelman menettelyillä, siitä ei aiheudu kustannuksia unionin pk-yrityksille eikä se aiheuta ongelmia digitaalisen ympäristön näkökulmasta.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia perusoikeuksien suojeluun unionissa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ennusteiden mukaan Salomonsaaret poistetaan vähiten kehittyneiden maiden ryhmästä vuonna 2021. Tämän jälkeen siihen sovelletaan edelleen ”Kaikki paitsi aseet” -aloitetta, jonka mukaan se voi viedä tuotteita EU:hun tulleitta ja kiintiöittä, kolmen vuoden siirtymäkauden aikana. Ehdotuksella ei ole talousarviovaikutuksia, koska sopimukseen liittymisen jälkeen Salomonsaarilla on edelleen pääsy EU:n markkinoille samoin ehdoin kuin aiemmin.

5. LISÄTIEDOT

- **Liittymisen hyödyt talouden toimijoille**

Talouskumppanuussopimuksessa vahvistetaan, millä edellytyksillä EU:n talouden toimijat voivat käyttää täysimääräisesti hyväkseen Salomonsaarten ja EU:n välillä olevia mahdollisuuksia. Talouskumppanuussopimuksen täytäntöönpanon edetessä EU:n viejät voivat viedä teollisuustuotteita Salomonsaarille suurelta osin ilman tulleja. Se täyttää GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan edellytykset (tullien ja muiden rajoittavien kaupallisten säännösten lakkauttaminen käytännöllisesti katsoen kaikesta osapuolten välisestä kaupasta) ja koskee 90,3:a prosenttia tullinimikkeistä, mikä vastaa määrällisesti 83:a prosenttia EU:n viennistä 15 vuoden aikana. Salomonsaaret voi edelleen viedä tuotteitaan EU:n markkinoille ilman tulleja ja kiintiöitä.

Talouskumppanuussopimuksessa vahvistetaan myös sääntöjä, jotka koskevat muun muassa kestävää kehitystä, kaupan teknisiä esteitä sekä terveys- ja kasvinsuojelutoimia. Lisäksi talouskumppanuussopimuksen osapuolet osallistuvat sopimuksella perustettuun kauppakomiteaan. EU:n mahdollisuus käyttää sopimuksessa määrättyä kahdenvälistä riitojenratkaisumenettelyä edistää sopimuksen tavoitetta varmistaa EU:n toimijoille avoin, syrjimätön ja ennakoitava ympäristö Tyynenmeren alueen maissa.

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Salomonsaaret osallistuu talouskumppanuussopimuksen 68 artiklalla perustettuun kauppakomiteaan, joka käsittelee kaikkia sopimuksen täytäntöönpanemiseen liittyviä kysymyksiä, mukaan lukien sopimuksen täytäntöönpanon seuranta ja uudelleenarviointi, kaupan teknisiä esteitä sekä terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevat koordinointi ja kuulemiset, ensisijaisten alojen ja tuotteiden tunnistaminen ja tarkastelu ja tämän perusteella valittavat yhteistyön painopistealat sekä suositusten antaminen sopimuksen muuttamisesta. Kauppakomitea muodostuu osapuolten edustajista.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksen 1 ja 2 artiklat sisältävät säännöksiä, joissa hyväksytään unionin puolesta Salomonsaarten liittyminen talouskumppanuussopimukseen ja annetaan Euroopan unionin ilmoitukset siitä, että se hyväksyy liittymisen ja sopimuksen väliaikaisen soveltamisen sen 76 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Ehdotuksen 3 artiklassa täsmennetään, että liittymisen hyväksyntää ei saa tulkita siten, että sillä myönnettäisiin oikeuksia tai asetettaisiin velvoitteita, joihin voidaan suoraan vedota unionin tai jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.

Ehdotuksen 4 artiklassa vahvistetaan päätöksen voimaantulopäivä.

2019/0099 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Salomonsaarten liittymisestä Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden väliseen väliaikaiseen kumppanuussopimukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohdan sekä 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 12 päivänä kesäkuuta 2002 komission aloittamaan talouskumppanuussopimusta koskevat neuvottelut Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän kanssa[3].

(2) Unioni allekirjoitti 30 päivänä heinäkuuta 2009 (jolloin Euroopan unioni oli vielä Euroopan yhteisö) Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen väliaikaisen kumppanuussopimuksen[4], jäljempänä ’väliaikainen kumppanuussopimus’, jossa vahvistetaan talouskumppanuussopimuksen puitteet. Papua-Uuden-Guinean itsenäinen valtio on soveltanut talouskumppanuussopimusta väliaikaisesti 20. joulukuuta 2009 alkaen, Fidžin tasavalta 28. heinäkuuta 2014 alkaen ja Samoan itsenäinen valtio 31. joulukuuta 2018 alkaen

(3) Sopimuksen 80 artiklassa on muiden Tyynenmeren saarten valtioiden liittymistä koskevia määräyksiä.

(4) Salomonsaaret jätti liittymishakemuksen 4 päivänä kesäkuuta 2018 ja antoi samalla markkinoille pääsyä koskevan tarjouksen neuvostolle.

(5) Komissio on arvioinut Salomonsaarten tarjouksen ja totesi sen olevan hyväksyttävä muutosten jälkeen. Näin ollen se saattoi Salomonsaarten kanssa käydyt neuvottelut päätökseen 23 päivänä lokakuuta 2018.

(6) Sopimuksen 76 artiklan 3 kohdan mukaisesti unioni ja Salomonsaaret soveltavat sopimusta väliaikaisesti kymmenen päivän kuluttua siitä, kun ne ilmoittavat toisilleen kirjallisesti tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.

(7) Salomonsaarten liittyminen sopimukseen olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta,

---

[3] AKT-valtioiden ja -alueiden kanssa tehtäviä talouskumppanuussopimuksia koskevat neuvoston neuvotteluohjeet (9930/02 (DG E II) HH/sg).

[4] Neuvoston päätös, tehty 13 päivänä heinäkuuta 2009, Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen väliaikaisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 272, 16.10.2009, s. 1).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Hyväksytään unionin puolesta Salomonsaarten liittyminen Euroopan unionin ja Tyynenmeren valtioiden väliseen väliaikaiseen kumppanuussopimukseen, jäljempänä ’väliaikainen kumppanuussopimus’, sillä varauksella, että Salomonsaaret tallettaa liittymisasiakirjan mainitun sopimuksen 80 artiklan nojalla.

2. Tähän päätökseen on liitetty markkinoille pääsyä koskeva Salomonsaarten tarjous.

3. Neuvoston puheenjohtaja ilmoittaa unionin puolesta väliaikaisen kumppanuussopimuksen osapuolille ja Salomonsaarille, että unioni hyväksyy Salomonsaarten liittymisen väliaikaiseen kumppanuussopimukseen.

2 artikla

1. Väliaikaisen kumppanuussopimuksen soveltamiseksi väliaikaisesti unionin ja Salomonsaarten välillä neuvoston puheenjohtaja antaa unionin puolesta väliaikaisen kumppanuussopimuksen 76 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen.

2. Unioni ja Salomonsaaret aloittavat väliaikaisen kumppanuussopimuksen väliaikaisen soveltamisen kymmenen päivää sen jälkeen, kun ne ovat 1 kohdan mukaisesti ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.

3 artikla

Salomonsaarten liittymisen hyväksymistä ei saa tulkita siten, että sillä myönnettäisiin oikeuksia tai asetettaisiin velvoitteita, joihin voidaan suoraan vedota unionin tai jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

5 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja